

اسفندگان یا ولنتاین؟

نیلوفر احمدپور

روزي همكاري درباره ي هديه ي ولنتاین از من پرس و جو مي كرد، در پاسخ گفتم: ما در ايران روز پاسداشت عشق و مهر داريم و آن پنجم اسفند، جشن اسفندگان است كه روز زن و مادر است. من هديه ي عشقم و هديه ي مادرم را در آن روز مي دهم و هيچ لزومي نمي بينم از فرهنگ ديگران _ با وجود چنين آيين ژرفي در ميهنم _ بيروي كنم.

اين سخن من، آن اندازه در وي تاثير گذاشت كه فردي آن روز هديه اي را كه براي همسر خود فراهم کرده بود با شور و اشتياق به او داد و بدو گفت كه به مناسبت جشن اسفندگان روز مهر و عشق در ايران باستان، اين هديه را به او پيشكش کرده است.

وقتي اين را شنيدم و آگاه شدم كه با سخني هر چند کوتاه، مي توانم تاثيري ژرف بر دل دوستان فرهنگ ايران بگذارم، بر آن شدم جستاري هر چند کوتاه در اين رابطه بنويسم؛

در آيين ايراني، زن از جايشگاه والايي برخوردار است به گونه اي كه ايرانيان باستان، اسفند روز از اسفند ماه را بزرگداشت مادر، زن، مهرورزي و عشق نام نهاده اند. در اين روز كه به روز مزدبگيران نيز معروف است، مردان به بانوان پيشكش هايي ميدهند.

در اوستا نيز، زن و مرد از حقوق برابر برخوردارند و دختران در انتخاب همسر خود آزادند و پدر و مادر نمي توانند دخترانشان را وادار به ازدواج با فردي كه مورد علاقه او نيست بكنند. اين گونه است كه مردماني مي توانند سده هاي فراوان جهاني را مسحور فرهنگ خود كنند.

به جامعه امروز ايران كه نگاه مي افكنيم آن چنان ناآگاهي از فرهنگ خودي و نفوذ فرهنگ بيگانه در آن رسوخ کرده كه اين مردمان مسخ شده به راستي دل دوستان فرهنگ ايراني را به درد مي آورند. زماني كه به جاي آيين هاي پربار سده، مهرگان، اسفندگان و ... ما شاهد برپايي كريسمس، ولنتاین و ... هستيم، آن گاه بايد انتظار داشته باشيم كم كم ايراني بودن خود را نيز به فراموشي بسپاريم!

از دگر سو آن قدر فرهنگ عزاداري و ماتم و سپاه پوشي رواج پيدا کرده كه به ندرت كسي مي داند نياكان باستانيمان در سال پيش از ۷۰ جشن داشتند يعني يا در جشن بودند يا روز پس از جشن را سپري کرده بودند يا در تدارك جشن آينده شان بودند و حتا يك روز براي غم نداشتند چون در انديشه ي آنان، اندوه گساري كار انسان نابخرد بود. اما اکنون خيلي از ايرانيان حتا نام جشن هایشان به مانند خردادگان، امردادگان، اسفندگان و ... به گوششان ناآشنا است! و از ما مي پرسند آيا اين ها جشن هاي ايراني هستند؟

امروزه كمتر ايراني پيدا مي شود كه نداند ۱۴ فوريه روز ولنتاین است و بداند ۵ اسفند روز اسفندگان. مغازه ها در هفته هاي پاياني بهمن ماه چنان رنگ و بويي به خود مي گيرند كه حتا براي نوروز باستاني نيز اين قدر آشكار نيست چه رسد به ديگر جشن هاي ايراني.

اکنون چه كسي است كه بداند آرتيميس (نخستين زني كه در تاريخ به درجه ي درياسالاري رسيد)، پانته آ (فرمانده گارد جاويدان)، سورا (دختر اردوان پنجم كه در جنگ ها همراه پدر دلاورانه مي جنگيد) يا بانو (همسر دلاور بابك خرم دين در جنگ با دشمنان بيگانه) از آن ميهن ما بوده اند؟

اکنون زمان آن رسیده، دست به دست هم دهيم و در زنده نگه داشتن جشن هاي ايراني اهتمام ورزيم و به جاي آن كه ولنتاین را باشكوه برگزار كنيم در برپايي پرشكوه اسفندگان و در شناساندن فرهنگ و تمدن ايران زمين كوشا باشيم.

اسفندگان بر همگان به ويژه بانوان خجسته باد

درفش کاویانی

<http://derafsh-kaviyani.com/parsi/>

derafsh-kaviyani.com

